स्वम्। ग्रामो वां दीयते। जनपदो नौ दीयते। ग्रामो वां पश्यति। जनपदो नौ पश्यति। एकवचनबहुवचनान्तयोरादेशान्तरविधानाद् द्विवचनान्तयोः [1]एतावादेशौ[2] विज्ञायेते। षष्ठीचतुर्थीद्वितीयास्थयोः इति किम्? [3]ग्रामे युवाभ्यां कृतम्। स्थग्रहणं श्रूयमाणविभक्त्यर्थम्। इह मा भूत्, [4]अयं युष्मत्पुत्रः अयमस्मत्पुत्रः इति॥

बहुवचनस्य वस्नसौ। (२१/४०८)

बहुवचनान्तयोः युष्मदस्मदोः षष्ठीचतुर्थीद्वितीयास्थयोः यथासङ्ख्यम् वस् नस् इत्येतावादेशौ भवतः[5]। ग्रामो वः स्वम्। जनपदो नः स्वम्। ग्रामो वो दीयते। जनपदो नो दीयते। ग्रामो वः पश्यति। जनपदो नः पश्यति[6]॥

तेमयावेकवचनस्य। (२२/४०६)

युष्मदस्मदोः एकवचनान्तयोः षष्ठीचतुर्थीस्थयोः यथासङ्ख्यं ते मे इत्येतौ आदेशौ भवतः[7]। ग्रामस्ते स्वम्। ग्रामो मे स्वम्। ग्रामस्ते दीयते। ग्रामो मे दीयते। द्वितीयान्तस्या[8]देशान्तरविधानसामर्थ्यात् षष्ठीचतुर्थ्योः [9]एवायं योगः॥

त्वामौ द्वितीयायाः। (२३/४०७)

एकवचनस्य इति वर्तते। द्वितीयाया यदेकवचनं तदन्तयोः युष्मदस्मदोः यथासङ्ख्यम् त्वा मा इत्येतौ आदेशौ भवतः[10]। ग्रामस्त्वा पश्यति। [11]ग्रामो मा पश्यति॥

न चवाहाहैवयुक्ते। (२४/४०८)

च वा ह अह एव एभि[12]र्युक्ते युष्मदस्मदोः वान्नावादयो न भवन्ति। [13]पूर्वेण प्रकारेण प्राप्ताः प्रतिषिध्यन्ते। ग्रामस्तव च स्वम्, ग्रामो मम च स्वम्, युवयोश्च स्वम्, आवयोश्च स्वम्, युष्माकं च स्वम्, अस्माकं च स्वम्। ग्रामस्तुभ्यं च दीयते, ग्रामो मह्यं च दीयते, युवाभ्यां च दीयते, आवाभ्यां च दीयते, युष्मभ्यं च दीयते, अस्मभ्यं च दीयते। ग्रामस्त्वां च पश्यति, ग्रामो मां च पश्यति, युवां च पश्यति, आवां च पश्यति, युष्मांश्च पश्यति, अस्मांश्च पश्यति।

वा – ग्रामस्तव वा स्वम्, ग्रामो मम वा स्वम्, युवयोर्वा स्वम्, आवयोर्वा स्वम्, युष्माकं वा स्वम्, अस्माकं वा स्वम्। ग्रामस्तुभ्यं वा दीयते, ग्रामो मह्यं वा दीयते, युवाभ्यां वा दीयते, आवाभ्यां वा दीयते, युष्मभ्यं वा दीयते, अस्मभ्यं वा दीयते। ग्रामस्त्वां वा पश्यति, ग्रामो मां वा पश्यति, युवां वा पश्यति, आवां वा पश्यति, युष्मान् वा पश्यति, अस्मान् वा पश्यति।

---

1. एव इत्यधिकम् ब. क. इ. 2. इति विज्ञायते ब. क. इ. 3. ग्रामो युवाभ्याम् कृतः ब. ड. इ, जनपदो युवाभ्यां कृतः इत्यधिकम् ह. 4. इति युष्मत्पुत्रः प. मं. 5. तौ च अनुदात्तौ इत्यधिकम् ब.क.इ. 6. पदात् परयोः इति किम्? युष्मान् रक्षतु, अस्मान् रक्षतु शिवः इत्यधिकम् क. इ. 7. तौ च अनुदात्तौ इत्यधिकम् ब. क. ड. 8. आदेशविधानात् ह. 9. एव नास्ति इ. 10. तौ च अनुदात्तौ इत्यधिकम् ब क. इ. 11. जनपदो ह. 12. योगे ड. 13. पूर्वेण नास्ति ब, पूर्वप्रकारेण क.